

OSNOVNA ŠOLA ANTONA INGOLIČA SPODNJA POLSKAVA,
PODRUŽNICA PRAGERSKO

FINANCIRANJE VIZIJE STRELSKEGA CENTRA GAJ

Ekonomija

Raziskovalna naloga

Avtor: Jan Mikložič, 9. razred

Mentorica: Bojana Marin, prof. zgodovine in geografije

Pragersko, 2018

ZAHVALA

Za pomoč in vzpodbudo bi se najprej rad zahvalil svoji mentorici gospe Bojani Marin, ki mi je pomagala oblikovno sestaviti nalogo in mi na osnovi svojih bogatih izkušenj delila nasvete. Seveda bi se rad zahvalil tudi svoji družini, ki me je spodbujala, še posebej moji mami, ki je ves čas spremljala potek moje raziskovalne naloge in mi dajala nasvete ter mi nudila prevoz do mojih intervjujev. Rad bi se še zahvalil gospe Jasmini Kozar in direktorju Streleskega centra Gaj, gospodu Igorju Rakuši, ki sta mi z vsemi podatki omogočila nastanek raziskovalne naloge. Naloge ne bi uspel dokončati brez pomoči gospoda Dejana Roljića in bančnega svetovalca. Pri raziskovalni nalogi sta sodelovali še psihologinja, gospa Neva Klaneček, in moja učiteljica slovenščine, ki je raziskovalno nalogo slovnično pregledala. Zahvalil bi se še vsem, ki so mi pri nastajanju raziskovalne naloge kakor koli pomagali in jih nisem osebno poimenoval.

KAZALO

POVZETEK.....	5
1 UVOD.....	6
1.1 Namen raziskovalne naloge.....	6
1.2 Hipoteze	7
1.3 Metode dela.....	7
2 TEORETIČNI DEL.....	8
2.1 Investicije.....	8
2.1.1 Pomen investiranja.....	8
2.1.2 Razlogi in odločitve za dolgoročne investicije	9
2.1.3 Vrste investicij	9
2.2 Financiranje	9
2.2.1 Vrste financiranja.....	9
2.3 Kriptovalute.....	10
2.3.1 Znane kriptovalute	11
2.4 Predstavitev družbe Strelnski center Gaj	12
2.4.1 Zgodovina.....	13
2.4.2 Športna tekmovanja.....	14
3 EMPIRIČNI DEL.....	15
3.1 Polstrukturiran intervju z gospodom Igorjem Rakušo	15
3.1.1 Predstavitev in vrednost dolgoročne investicije.....	17
3.1.2 Izračuni financiranja dolgoročne investicije	19
3.2 Polstrukturiran intervju z gospodom Dejanom Roljičem.....	20
3.2.1 Moderni načini financiranja	20
3.2.2 »Crowdfunding«	21
3.2.3 Ciljna skupina in financiranje s pomočjo vlagateljev.....	22
3.3 Polstrukturiran intervju z bančnim svetovalcem za gospodarske družbe	22
3.4 Zaprta finančna konstrukcija	23
3.5 Analiza in interpretacija ankete	24
3.5.1 Analiza odgovorov na vprašanja.....	25
4 RAZPRAVA.....	29
5 ZAKLJUČEK.....	31
LITERATURA IN VIRI.....	32
PRILOGE	34

KAZALO SLIK

Slika 1: Formula za ohranjanje oziroma povečanje dobička	8
Slika 2: Strelski center Gaj	13
Slika 3: Strelski center Gaj iz zraka	13
Slika 4: Tekmovanje v Strelskem centru Gaj	14
Slika 5: Vizija Strelskega centra Gaj	16
Slika 6: Odlagališče odpadkov Pragersko.....	17
Slika 7: Glavna dvorana Strelskega centra Gaj	18
Slika 8: Poznavanje Strelskega centra Gaj	25
Slika 9: Poznavanje disciplin, ki potekajo v Strelskem centru Gaj	26
Slika 10: Poznavanje vizije Strelskega centra Gaj	26
Slika 11: Poznavanje pomena besed investicija in financiranje.....	27
Slika 12: Poznavanje pomena kriptovalut	27
Slika 13: Izbrani načini financiranja vizije Strelskega centra Gaj	28

KAZALO TABEL

Tabela 1: Predračunski stroški investicije	20
Tabela 2: Financiranje stroškov investicije.....	23

POVZETEK

V raziskovalni nalogi bom predstavil zelo pomembno vprašanje vsakega podjetnika, kako financirati investicije. Financiranje je pridobivanje finančnih sredstev iz različnih virov in nam pove, od kod prihaja kapital. Financiranje je za podjetje zelo velikega pomena, saj je ključ za poslovanje in razvoj podjetja. Kot posebna oblika možnega financiranja investicij v podjetju, mi je bila zanimiva možnost financiranja s kriptovalutami. Svojo idejo sem želel preizkusiti na konkretnem primeru. Primerno podjetje za raziskavo glede možnih načinov financiranja se mi je zdel Strelski center Gaj, ki se nahaja v mojem domačem kraju. V raziskovalni nalogi bom zato najprej predstavil Strelski center Gaj, opisal njegovo poslanstvo in namen. Natančneje bom predstavil vizijo Strelskega centra Gaj, ki mi jo je zaupal direktor podjetja. Na osnovi podatkov, ki sem jih pridobil, sem izdelal zaprto finančno konstrukcijo. S pomočjo intervjujev sem raziskal, kako lahko podjetje Strelski center Gaj financira svojo vizijo. V raziskovalni nalogi sem s pomočjo ankete raziskal poznavanje vizije Strelskega centra Gaj med mojimi vrstniki ter njihovo morebitno znanje o kriptovalutah in financiranju.

Ključne besede: Strelski center Gaj, financiranje, investiranje, kriptovalute.

ABSTRACT

The aim of this research paper is to present the answer to the question on every entrepreneur's mind, which is how to fund his business. The term financing means to obtain financial means from different sources and can also provide the source of the capital. Moreover, financing plays an important role in every company, since it is considered to be the key for successful business and its further development. I considered the option of funding a company's financial means with cryptocurrencies very interesting and because of that I decided to put my idea to the test on an actual case. The most suitable company in the term of financing funds in my area seemed to be the Shooting range Gaj, which is located nearby my home. In the course of my research paper I am going to present the company and describe its mission and intentions. Furthermore, I am also going to describe in detail the company's vision for the future according to its manager. Based on the data I have gained throughout my research process, I have been able to make a report on how a businessman can successfully close a deal without any missing links within the process. Moreover, I have also been able to conduct some interviews where I found out how the shooting range is going to finance its vision for the future. In addition to this, I also carried out a survey among my fellow schoolmates to test their knowledge on financing and cryptocurrencies.

Key words: the Shooting range Gaj, financing, investing, cryptocurrencies.

1 UVOD

Za to raziskovalno nalogo sem se odločil, saj me že kar nekaj časa zelo zanima ekonomija. Žal se v osnovni šoli v okviru pouka ne srečamo z vsebinami, povezanimi z ekonomijo. V veliko veselje pa mi je bilo, ko se je v tem šolskem letu naša šola pridružila projektu Podjetništvo. V sklopu tega sem se lahko udeležil zanimivih delavnic na srednji šoli v Slovenski Bistrici. Na ta način sem začel še intenzivneje razmišljati o tem, da bi na področju ekonomije naredil raziskovalno nalogo.

V zadnjem času sem veliko prebral o kriptovalutah, ki predstavljajo zame nekaj novega. Vprašal sem se, ali bi lahko podjetnik s pomočjo kriptovalut financiral določen projekt. Ker pa živim na Pragerskem, kjer imamo mednarodno uveljavljeno strelišče - Strelski center Gaj, me je zanimalo, kaj vse ponujajo v okviru strelišča, kako so financirali samo izgradnjo strelišča in kaj bi še lahko ponudili. Stopil sem v stik z lastnikom in hkrati direktorjem, ki je za namene raziskovalne naloge prijazno podal vse potrebne informacije.

V raziskovalni nalogi bom preučil, kako bi lahko direktor podjetja Interexpo d.d., ki je lastnik Strelskega centra Gaj d.o.o. (v nadaljevanju Strelski center Gaj), financiral svojo vizijo projekta o izgradnji načrtovanega kompleksa, v katerem bi bil hotel, casino, večnamenska športna dvorana, hipodrom, golf igrišče, turistično naselje. Zanima me, ali naj vzame posojilo na banki ali lahko projekt financira s kriptovaluto. Pred samim proučevanjem financiranja Strelskega centra Gaj sem veliko prebral o financiranju, zato sem v teoretičnem delu predstavil investicije ter tradicionalne in moderne načine financiranja.

V empiričnem delu naloge sem s pridobljenimi podatki od direktorja podjetja naredil analizo in na osnovi le-te zaprto finančno konstrukcijo. Vprašal sem se, kako bi lahko direktor Strelskega centra Gaj izpeljal vizijo podjetja.

1.1 Namen raziskovalne naloge

Namen raziskovalne naloge je opredeliti teoretične pojme: investiranje, financiranje, vrste financiranja, kriptovalute. Na podlagi teoretičnega znanja ter podanih tehničnih in finančnih podatkov direktorja podjetja Interexpo d.d. o Strelskem centru Gaj ter z opravljenimi intervjuji ugotoviti primerne načine financiranja vizije podjetja. Pri raziskovalni nalogi sem si zadal cilj, podjetju Interexpo d.d., ki ima v lasti Strelski center Gaj, izdelati zaprto finančno konstrukcijo za morebitne investicije. S pomočjo ankete sem želel ugotoviti, ali vrstniki vedo, da je Strelski center Gaj med največjimi na svetu, ali poznajo vizijo izgradnje objektov Strelskega centra Gaj ter njihovo poznavanje pojmov investiranje, financiranje in kriptovalute. Zanimal me je tudi njihov pogled na možno financiranje vizije Strelskega centra Gaj.

1.2 Hipoteze

Postavil sem naslednje hipoteze:

Hipoteza 1: Moji vrstniki poznajo vizijo Strelskega centra Gaj.

Hipoteza 2: Moji vrstniki poznajo pojem kriptovalute.

Hipoteza 3: Podjetje Interexpo d.d. bo lahko financiralo investicijo vizije Strelskega centra Gaj s kriptovalutami.

1.3 Metode dela

Na raziskovalni problem želim odgovoriti s pomočjo različnih metodologij dela, ki mi omogočajo raziskovanje iz različnih perspektiv. Uporabil sem metodo dela z literaturo (povzemal bom in primerjal spoznanja in sklepe drugih avtorjev), metodo anketiranja, statistično metodo, metodo finančne analize, metodo terenskega dela in metodo intervjuvanja.

Raziskovalno nalogo sem razdelil na teoretični in raziskovalni del. V teoretičnem delu sem najprej predstavil ugotovitve in zanimivejša dejstva o financiranju in investiranju naložb v podjetju. Med drugim sem predstavil vrste in načine financiranja. Posebno pozornost sem namenil kriptovalutam.

Raziskovalnega dela sem se lotil s pomočjo intervjujev z gospo Jasmino Kozar, zaposleno v Strelskem centru Gaj, z gospodom Igorjem Rakušo, direktorjem podjetja Interexpo d.d., ki je lastnik Strelskega centra Gaj, z bančnim svetovalcem za gospodarske družbe in z gospodom Dejanom Roljičem, direktorjem ABC pospeševalnika. Izdelal sem finančno analizo podatkov, ki sem jih pridobil v podjetju Interexpo d.d., jih vstavil v tabeli, s pomočjo katerih sem izdelal zaprto finančno konstrukcijo.

Statistično sem obdelal anketni vprašalnik, s katerim sem pridobil poznavanje obravnavane vsebine s strani mojih vrstnikov. Po končani obdelavi podatkov, ki sem jih pridobil, sem zapisal ugotovitve in izdelal grafe. Ob koncu raziskovalne naloge sem zapisal seznam literature in virov ter svoje delo opremil s prilogami.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 Investicije

»Po definiciji investiranje pomeni povečanje oziroma vsaj ohranjanje vrednosti kapitala. Pri procesu investiranja gre za to, da se ideja oziroma zamisel od realizacije naprej pripelje na tržišče« (Vuk, Knez, 2004, str. 15).

Pri investiranju gre torej za vlaganje finančnih sredstev v nove investicije. Podjetja se za investiranje odločajo, ker brez tega ne morejo zagotavljati tehnološke učinkovitosti. O investiranju govorimo tudi, ko gre za naložbe v znanje, informacijske sisteme, razvojne programe, informacijske tehnologije, telekomunikacijske sisteme in podobno. Če želimo povečati ali vsaj ohraniti dobiček, mora biti izplen proti vložku vedno večji ali enak ena. To prikazuje formula na sliki 1 (Vuk, Knez, 2004).

$$\frac{\text{izplen}}{\text{vložek}} \geq 1$$

Slika 1: Formula za ohranjanje oziroma povečanje dobička (Pridobljeno s Vuk D., Knez M., 2004, str. 15)

Odločitve o dolgoročnem investiranju so ene izmed najpomembnejših poslovnih odločitev, ker:

- se učinki dolgoročnih investicij poznajo dalj časa v prihodnost,
- so odločitve o dolgoročni investiciji zasnovane na pričakovanjih o prihodnostih,
- se podjetja z izborom dolgoročnih investicij strateško usmerja in pozicionira (trgi, proizvodi,...),
- ker je doseganje cilja poslovanje podjetja ne nazadnje močno odvisno od učinkovitega investiranja v dolgoročne investicije (Berk in sod., 2006).

2.1.1 Pomen investiranja

»Investiranje je za podjetje ključnega pomena, saj bi bilo brez stalnega obnavljanja, posodabljanja in uvajanja novosti obsojeno na propad« (Senjur, 2006, str. 45).

Investicije so pomembne za gospodarski razvoj. Kadar podjetja uspešno investirajo, lahko s tem ustvarjajo večje proizvodne zmogljivosti, prav tako lahko dosežejo tehnološki napredek. Uspešne investicije posledično povečujejo število delovnih mest, saj se podjetja širijo in potrebujejo več delovne sile (Senjur, 2006).

2.1.2 Razlogi in odločitve za dolgoročne investicije

Investicijske odločitve so v podjetju običajno med najzahtevnejšimi odločitvami. Razlogov za to je več. Najtežja so načrtovanja dolgoročnih investicij, ki trajajo več let, pri stavbah celo desetletij, in se njihova uspešnost izkaže šele po daljšem času. Dolgoročnost povzroča visoko tveganje, saj je napovedovanje prihodnjih učinkov investicije negotovo in lahko temelji izključno na pričakovanih (Stubelj, Dolenc, Laporšek, 2016).

2.1.3 Vrste investicij

Investicije delimo po različnih kriterijih. Glede na namen investiranja ločimo gospodarske in negospodarske investicije. Med gospodarske spadajo obnavljanje in razširjenje gospodarskih dejavnosti, med negospodarske pa investiranje v šolstvo, zdravstvo, upravo, kulturo, šport ... Podjetnik lahko investira v velika popravila ali / in zamenjavo dotrajanih delovnih strojev. Glede na predmet investiranja ločimo bruto investicije, ki se nanašajo na vlaganja v obnovo obstoječih prvin poslovnega procesa, ter neto investicije, ki se nanašajo na nove prvine poslovnega procesa. Investicije lahko glede na tehnično strukturo delimo na nematerialne investicije ter materialne investicije, pri čemer prve predstavljajo investicije v licence, koncesije in podobno, druge pa so materialne investicije v zemljišča, gradbene objekte in opremo. Glede na stanje investicij ločimo investicije v pripravi, investicije v teku in zaključne investicije (Toplak, 2006).

2.2 Financiranje

Financiranje pomeni zagotavljanje kapitala za podjetniške dejavnosti. Financiranje nam pove, od kod prihaja kapital. Financiranje podjetja je temeljna poslovna funkcija podjetja, ki je glavnega pomena za tekoče poslovanje in razvoj. Cilji financiranja so zagotavljanje potrebne likvidnosti in plačilne sposobnosti ob najnižjih možnih stroških financiranja (Financiranje podjetij, b. d.).

2.2.1 Vrste financiranja

Osnovna vrsta financiranja je lastniško financiranje. Lastniško financiranje predstavljajo lastna sredstva podjetnika in drugih sovlagateljev, ki svoja sredstva vložijo v podjetje. Za podjetja je lastniško financiranje velikega pomena, saj mora podjetje imeti lastniški kapital že od vsega začetka, da sploh lahko začne z zagonom. Zadosten lastniški kapital podjetjem tudi omogoča izboljšati njihovo kreditno sposobnost (Financiranje podjetij, b. d.; Lastniško financiranje, 2017).

Pri lastniškem financiranju obstajajo različne oblike. Podjetja se lahko financirajo z lastnimi sredstvi ustanovitelja, sorodnikov, prijateljev ali sodelavcev. Podjetja lahko financirajo tudi poslovni angeli. To so uspešni poslovneži, ki so v preteklosti že zgradili eno ali več uspešnih podjetij in zato lahko investirajo del svojega kapitala, znanje in izkušnje v dobre podjetniške projekte, kar jim omogoča njihovo finančno stanje. Podjetje lahko financira tudi drugo podjetje s svojimi sredstvi. V kapitalistično razvitejših državah je zelo pogosto financiranje z javnimi

kotacijami delnic na borzi, lahko pa se izvedejo tudi zaprte prodaje delnic, ki potekajo izven borze (Financiranje podjetij, b. d.; Lastniško financiranje, 2017).

Podjetnik izbere obliko lastniškega kapitala glede na stopnjo razvoja podjetja. Pri izbiri je pomemben tudi namen, za katerega podjetje potrebuje lastniški kapital. Kapital, ki je potreben za začetek poslovanja, običajno zagotovi podjetnik sam. V nadaljnjem poslovanju podjetja so možne različne oblike in kombinacije virov lastniškega financiranja podjetij. (Lastniško financiranje, 2017).

Lastniški kapital lahko ima podjetnik tudi v nedenarni obliki, kar pomeni, da je lastnik zemljišča, zgradbe ali opreme. Z večanjem obsega poslovanja podjetje potrebuje dodaten lastniški kapital. Tega največkrat prispevajo obstoječi lastniki v obliki dobička, ki se ne deli med lastnike in ostane v podjetju (Financiranje podjetij, b. d.).

Druga vrsta financiranja je dolžniško financiranje. Zanj je značilno, da si podjetje potrebna sredstva izposodi. Med podjetjem in upnikom se oblikuje dolžniško-upniško razmerje, ki traja dokler podjetje ne vrne glavnice in obresti posojilodajalcu. Pri tem je zelo pomembno, kako dolgo bo podjetje vračalo posojilo in po kakšni obrestni meri. Tudi pri dolžniškem financiranju obstaja več različnih oblik. Najpogostejša in najbolj dostopna oblika financiranja med njimi je bančno financiranje z bančnimi posojili. Velikokrat to obliko uporabljajo majhna in srednja podjetja (Financiranje podjetij, b. d.).

Banke podjetjem ponujajo različne vrste posojil, med njimi so posojila za nakup oziroma izgradnjo poslovnih in proizvodnih prostorov, posojila za nakup zemljišč z namenom nadaljnje gradnje, posojila za nakup opreme, posojila za financiranje projektov ter druga (Financiranje poslovanja, b. d.).

Pri ponudbi posojil banke podjetnikom postavljajo različne pogoje glede na plačilno sposobnost podjetja (Lastniško financiranje, 2017).

Široko dostopno obliko financiranja predstavlja leasing. Tudi le-tega uporabljajo predvsem majhna in srednja podjetja. Leasing se uporablja za financiranje trajnih dobrin, kot so vozila, nepremičnine, stroji in oprema (Lastniško financiranje, 2017).

Pogosta oblika dolžniškega financiranja je faktoring, ki je »finančna storitev, pri kateri se z odkupom dolgov, kratkoročnih terjatev drugega podjetja omogoči financiranje, zavarovanje in upravljanje terjatev« (Fran, slovarji Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, b. d.).

Faktoring zelo pozitivno vpliva na razvoj majhnih, srednjih in hitro rastočih podjetij, ki s pomočjo faktoringa financirajo poslovanje ter predvsem odpravljajo morebitno tveganje neplačil s strani kupcev. Danes je faktoring ena izmed najbolj konkurenčnih in uveljavljenih finančnih storitev, ki je vse bolj prepoznavna tudi v Sloveniji (Faktoring, 2018).

2.3 Kriptovalute

Kriptovaluta je elektronski denar oz. menjalno sredstvo za izvajanje plačil. Kriptovalute omogočajo zasebnost uporabnikov, decentraliziran nadzor nad legitimnostjo valut, kar pomeni, da se nadzor izvaja iz več lokacij in uporabljajo kriptografijo za zaščito transakcij (Kriptovaluta, 2017).

Leta 2008 je bila ustvarjena prva decentralizirana kriptovaluta Bitcoin, ustvaril jo je razvijalec ali skupina razvijalcev z vzdevkom Satoshi Nakamoto. Prava identiteta osebe ali skupine pod vzdevkom Satoshi Nakamoto ni poznana. Bitcoin je elektronski sistem denarja, kjer ni nobene potrebe po posredniku. Najmanjša enota se imenuje Satoshi (Kriptovaluta, 2017).

Kriptovaluta, kot je Bitcoin, je sestavljena iz mreže uporabnikov. Vsak uporabnik ima zapis celotne zgodovine vseh transakcij in s tem bilanc vsakega računa. Transakcije lahko potrjujejo samo rudarji, kar je tudi njihovo delo v omrežju kriptovalut. Ko je transakcija potrjena s strani rudarja, je dodana v zbirko podatkov, ki postane del blockchaina. Za svoje delo so rudarji nagrajeni z žetonom kriptovalute, na primer z Bitcoinom (Vse kar morate vedeti o kriptovalutah, 2017).

TRANSAKCIJSKE LASTNOSTI:

- nepovratnost (transakcije ni moče razveljaviti),
- psevdonimnost (transakcije in računi niso povezani z realnimi identitetami),
- hitrost in globalnost (transakcije so sporočene takoj in so potrjene v nekaj minutah),
- varnost (sredstva kriptovalut so zaklenjena v kriptografskem sistemu javnega ključa),
- brez pooblastil (za uporabo kriptovalut ne potrebujete pooblastil) (Vse kar morate vedeti ..., 2017).

DENARNE LASTNOSTI:

- nadzorovana oskrba (omejena dobava kovancev),
- brez dolgov (delujejo kot kovanci iz zlata) (Vse kar morate vedeti ..., 2017).

Kriptovalute pa so tudi hiter in udoben način plačevanja po vsem svetu. So pa tudi dinamičen in hitro rastoči trg, zato so privlačne za vlagatelje in špekulante (Vse kar morate vedeti ..., 2017).

2.3.1 Znane kriptovalute

BITCOIN

Bitcoin je najbolj znana kriptovaluta, ki služi kot digitalni zlati standard v celotni industriji kriptovalut. Uporablja se kot globalno plačilno sredstvo. Po sedmih letih obstoja se je cena Bitcoina povečala od 0 na več kot 20.000 ameriških dolarjev, obseg transakcij pa je dosegel več kot 200.000 dnevni transakcij (Vse kar morate vedeti ..., 2017).

LITECOIN

Litecoin je bil ena od prvih kriptovalut po Bitcoinu, ki je z večjo količino kovancev in novim rudarskim algoritmom prinesel resnično inovacijo. Kljub vsemu mu ni uspelo pridobiti uporabnikov in je svojo bitko proti Bitcoinu izgubil, je pa še vedno valuta, s katero se aktivno trguje in ostaja rezerva v primeru, da Bitcoinu spodleti (Vse kar morate vedeti ..., 2017).

ETHEREUM

Ta mlajša kriptovaluta zaseda drugo mesto v hierarhiji kriptovalut. Ethereum se od Bitcoina razlikuje po tem, da v blockchainu ne potrjuje le transakcij, ampak tudi kompleksne pogodbe in programe. Ta fleksibilnost omogoča, da je Ethereum popoln instrument za "blockchain" uporabo. Blockchain ali tehnologija veriženja blokov je vodilna svetovna programska platforma za digitalne valute (Vse kar morate vedeti ..., 2017).

XAURUM

Xaurum je prva kriptovaluta, kjer neodvisna inštitucija skrbi, da je v trezorjih celotna emisija kriptokovancev zavarovana z zlatom. Vsak imetnik Xaurum kovanca lahko kadarkoli zamenja svoj kriptokovanec za zlato v fizični obliki in premišljena poteza snovalca te valute je prepričala dvomljive investitorje (Vse kar morate vedeti ..., 2017).

XAURUM GAMMA

Xaurum gamma je kriptovaluta, ki je podkrepljena z realnim premoženjem in zagotavlja varnost v smislu lastništva. Če bi projekt Xaurum Gamma propadel, bi imetnikom žetonov Gamma še vedno ostale nepremičnine in bi se lahko vloženi denar poplačali ob prodaji le teh (Vse kar morate vedeti ..., 2017).

Bolj kot navedeno, je zanimiv koncept delovanja Xaurum Gamme. Namreč, vse storitve v zgrajeni pametni ulici bodo plačljive v Xaurumu in Xaurum Gamma in bodo vidne na blockchainu (Vse kar morate vedeti ..., 2017).

VIBERATE

Viberate je slovenska kriptovaluta, ki temelji na glasbeni platformi. S kriptovaluto Viberate lahko kupimo karte za ogled glasbenih koncertov vseh glasbenih žanrov. Sodelujejo z vsemi znanimi glasbeniki, kar s 150.000 glasbeniki, 60.000 prostori, ogledamo si lahko 500.000 glasbenih dogodkov. Znani so še po tem, da so v 4-ih minutah in 42-ih sekundah zbrali kar 10.714.285 ameriških dolarjev (Viberate, 2018).

2.4 Predstavitev družbe Strelski center Gaj

Strelski center Gaj spada med tri največje strelske centre na svetu, njegova skupna površina meri 220.000 m², zgrajen je bil leta 1999. Strelišče je v lasti podjetja Interexpo d.d., njegov lastnik in hkrati direktor je gospod Igor Rakuša. Na leto Strelski center Gaj obišče 15.000 obiskovalcev. Strelišče obsega sedem strelišč za skeet in trap ter dvorano, v kateri je možno streljati z malo kalibrsko puško in zračno puško. Uporabniki strelišča lahko streljajo tudi na prostem z malo kalibrsko puško in zračno puško. Center je opremljen z najsodobnejšo opremo za izvajanje in nadzor treningov in tekmovanj. Športni objekt je namenjen športni vadbi in velikim mednarodnim športnim prireditvam v športnem streljanju (I. Rakuša, osebna komunikacija, november 2017).

Strelski center Gaj ima status civilnega strelišča in je primeren za organizacijo velikih družabnih prireditev, konferenc in izobraževalnih seminarjev. Strelski center že od leta 2004 prireja razna evropska in svetovna prvenstva (I. Rakuša, osebna komunikacija, november 2017).

Poleg strelišča ima strelski center na voljo tudi večnamensko dvorano, ki lahko sprejme 1.100 ljudi. V dvorani so restavracija, športna trgovina, informacijski center, poslovni prostori, konferenčna dvorana in skladišča (I. Rakuša, osebna komunikacija, november 2017).

Slika 2: Strelski center Gaj (Avtor: Jan Mikložič, 2017)

2.4.1 Zgodovina

Vse se je začelo že leta 1994, ko je še bilo na današnjem mestu Strelskega centra Gaj lovsko strelišče. Prvi, ki je tukaj videl poslovno priložnost, je bil Igor Rakuša, ki je še danes lastnik Strelskega centra Gaj. Za ta korak se je odločil, saj je tudi sam športni strelec, bil je tudi večkratni državni prvak v športnem streljanju (I. Rakuša, osebna komunikacija, november 2017).

Slika 3: Strelski center Gaj iz zraka (Pridobljeno 27. december 2017 s <http://url.sio.si/38n>)

2.4.2 Športna tekmovanja

Športna tekmovanja so tradicionalno jedro delovanja Strelskega centra Gaj. Vodstvu je uspelo zagotoviti tekmovanja vse do leta 2019. Tekmovanja, ki se odvijajo na tem tekmovališču, lahko razdelimo na:

- Grand Prix tekmovanja in ostala manjša tekmovanja,
- večja tekmovanja (evropska in svetovna prvenstva ter svetovni pokal).

Discipline, v katerih se lahko tekmuje v Strelskem centru Gaj:

- olimpijski in dvojni trap,
- skeet,
- streljanje z malo kalibrsko puško (25 m, 50 m, 100 m) in
- streljanje z zračno puško (25 m, 50 m, 100 m).

Avgusta 2017 je v Strelskem centru Gaj potekalo evropsko prvenstvo, v letu 2018 pa bo potekalo svetovno prvenstvo (Strelski center Gaj, 2017).

Slika 4: Tekmovanje v Strelskem centru Gaj (Pridobljeno 27. december 2017 s <http://url.sio.si/38p>)

V zadnjem času postaja ta šport vedno bolj priljubljen. Vsak lahko dobi dovoljenje za orožje na posest, kar pomeni, da lahko orožje uporablja samo na strelišču. Takšna dovoljenja ima v Sloveniji že kar 165.000 ljudi, kar je na število prebivalcev Sloveniji zelo veliko (I. Rakuša, osebna komunikacija, november 2017).

3 EMPIRIČNI DEL

V empiričnem delu sem najprej opravil intervju z gospo Jasmino Kozar, ki je zaposlena v Strelskem centru Gaj. Strelišče mi je predstavila ter razkazala. Gospa Jasmina Kozar mi je kasneje tudi uredila sestanek z direktorjem podjetja Interexpo d.d.. Intervju z gospo Jasmino Kozar sem opravil konec meseca oktobra, leta 2017. Za tem sem opravil intervju z gospodom Igorjem Rakušo, ki je direktor in lastnik podjetja Interexpo d.d. in ima v lasti Strelski center Gaj.

Nato sem pridobil odgovore na vsa pomembna vprašanja v zvezi z financiranjem investicije pri gospodu Dejanu Roljiću v Ljubljani, v podjetju Viberate, kjer deluje kot svetovalec. Intervju je potekal v začetku meseca januarja leta 2018. Gospod Dejan Roljić ima podjetje ABC pospeševalnik, ki deluje tudi v Silicijevi dolini. ABC pospeševalnik je namenjen podjetjem (start up), ki imajo že delujoč izdelek in iščejo pomoč za vstop na trg.

Odgovore na vprašanja v zvezi z bančnim financiranjem sem poiskal pri bančnem svetovalcu za gospodarske družbe, katerega osebne identitete ne smem izdati, saj mu tako naroča poslovni kodeks. Intervju sem izvedel januarja leta 2018 na banki.

Naredil sem tudi anketo o Strelskem centru Gaj. Anketo sem opravil med vrstniki (starostna skupina od 13 do 15 leta). Vsi živijo na Pragerskem oziroma v okolici Pragerskega. Anketo sem opravljal preko socialnih omrežij. Opravil sem jo zato, ker me je zanimalo, kako Strelski center Gaj poznajo moji vrstniki. Zanimalo me je tudi njihovo znanje ekonomije, poznavanje pojma kriptovalut in kako bi oni financirali investicijo Strelskega centra Gaj, če bi imeli to možnost.

3.1 Polstrukturiran intervju z gospodom Igorjem Rakušo

Z gospodom Rakušo sem imel intervju v Strelskem centru Gaj o viziji strelišča. Gospod Igor Rakuša mi je prijazno razložil in nato posredoval vse tehnične in finančne podatke o Strelskem centru Gaj po e-mailu. Intervju z gospodom Rakušo sem imel novembra 2017.

Predstavil mi je vizijo Strelskega centra Gaj in povedal, da strelski center v svoje okolje prinaša nekaj povsem novega in edinstvenega. Z dodatnimi investicijami presega najvišje standarde za strelski šport in se širi tudi na druga področja. Z obstoječo infrastrukturo je namen Strelskega centra Gaj razvoj športnega streljanja v ožji okolici in na celotnem področju Slovenije. Zelo pa je pomemben tudi doprinos h kvalitetni rekreacijski in turistični ponudbi tega kraja.

Zaupal mi je cilje. Prvi cilj Strelskega centra Gaj je postati najboljše strelišče za športno streljanje, ne samo v Sloveniji, temveč tudi v Evropi. Drugi cilj pa je čim bolje izvesti investicijski postopek in čim hitreje začeti postopek trženja novih storitev, ki jih zaključena investicija omogoča.

V naslednji točki mi je predstavil vizijo Strelskega centra Gaj, ki je postati turistično središče. Edinstven center se bo zgradil v prihodnjih letih na območju občine Kidričevo in naj bi bil velik 135 hektarjev. Zajemal naj bi strelišče, teniška in golf igrišča, hipodrom in hotel ter turistično

naselje. Tako po infrastrukturi kot tudi po ponudbi naj bi bil nekaj posebnega v Evropi in tudi na svetu.

Slika 5: Vizija Strelskega centra Gaj (Avtor: Jan Mikložič, 2017)

Nato mi je razložil, da olimpijsko strelišče ne more biti vsako strelišče. Za olimpijska strelišča so natančno določeni pogoji, katere Strelski center Gaj seveda izpolnjuje:

- strelišče mora ležati 5 stopinj severno vzhodno, da lahko imajo vsi tekmovalci enake pogoje z vidljivostjo,
- v okrožju 40 kilometrov mora biti 10.000 namestitvenih zmogljivosti,
- v bližini 40 kilometrov mora biti letališče – v primeru Strelskega centra Gaj je to mariborsko letališče, ki ima v času tekmovanj tudi več letalskih relacij.

Iz slišane sem prišel do ugotovitve, da ima tudi Strelski center Gaj svoje prednosti in slabosti, ki jih bom podal. Prednosti Strelskega centra Gaj lahko razvrstimo v več skupin:

- infrastrukturne: obstoječa infrastruktura zagotavlja zelo visok nivo strelskih tekmovanj in zagotavlja možnost izvajanja tekmovanj na svetovnem nivoju (svetovna in Evropska prvenstva in svetovni pokali),
- kadrovske: strelski center Gaj ima že dolgo tradicijo izvajanja strelskih tekmovanj, s čimer si je pridobil veliko znanja in izkušenj pri izvedbi velikih tekmovanj,
- blagovna znamka: med strelci je Strelski center Gaj prepoznan kot strelišče, ki uresničuje najvišje možne standarde in ga poznajo kot moderno in kvalitetno strelišče,
- lokacija: lokacija Strelskega centra zagotavlja, da ni predaleč do bližnjega letališča in avtoceste. Prav tako leži na območju s prijetno klimo ter omogoča tudi turistični program.

Strelski center Gaj ima tudi slabosti, kot so:

- ponudba: nerazvitost celotne možne ponudbe (z določenimi produkti in strategijo trženja),
- lokacija: Strelski center Gaj leži v neposredni bližini odlagališča odpadkov Pragersko,
- denar: ker je streljanje drag šport, je tekmovanje zelo drago tako za strelce kot za prireditelja in organizatorja tekmovanj.

Slika 6: Odlagališče odpadkov Pragersko (Pridobljeno 27. december 2017 s <http://url.sio.si/38h>)

3.1.1 Predstavitev in vrednost dolgoročne investicije

»Preden se podjetje odloči za določen investicijski projekt, mora presoditi, kateri projekt bo največ prispeval k njegovi ekonomski moči. Zato mora nekako oceniti, kateri izmed možnih projektov bo najbolj povečal dolgoročni dobiček podjetja in prispeval tudi k uresničevanju drugih ciljev podjetja, pa tudi ciljev njegovega podjetja« (Rebernik, 2008, str. 341).

Gospod Igor Rakuša mi je po zaključku izvedenega intervjuja predal predstavitevno mapo s podrobnejšimi podatki o svojem podjetju in mi jih dovolil uporabiti v raziskovalne namene. V mapi so bili predstavljeni osnovni podatki Strelskega centra Gaj in vizija strelišča. Strelski center Gaj je ustanovljen kot družba z omejeno odgovornostjo in po Zakonu o gospodarskih družbah (ZGD-1) spada po velikosti med mikro družbe. To pomeni, da je zaposlenih manj kot 10 ljudi, njihov letni prihodek je manjši kot 700.000 evrov, vendar vrednost aktive presega 350.000 evrov. Pri določitvi, v kateri razred sodi, se upoštevata dve od treh posameznih meril.

Podjetje Interexpo d.d. oziroma njegov direktor je v svoji projektni mapi predvidel in spisal vizijo Strelskega centra Gaj. Projekt predstavlja inovativen in ekskluzivni turistični proizvod v širšem evropskem prostoru, specializiran za višjo in visoko kakovost športne, rekreativne, sprostitvene in zabavišne turistične ponudbe. S tem in predvsem zaradi visoke udeležbe na različnih evropskih in svetovnih tekmovanjih v okviru ponudbe kompleksa, bo projekt izredno pozitivno vplival na mednarodno pozicioniranje Slovenije in njene turistične ponudbe.

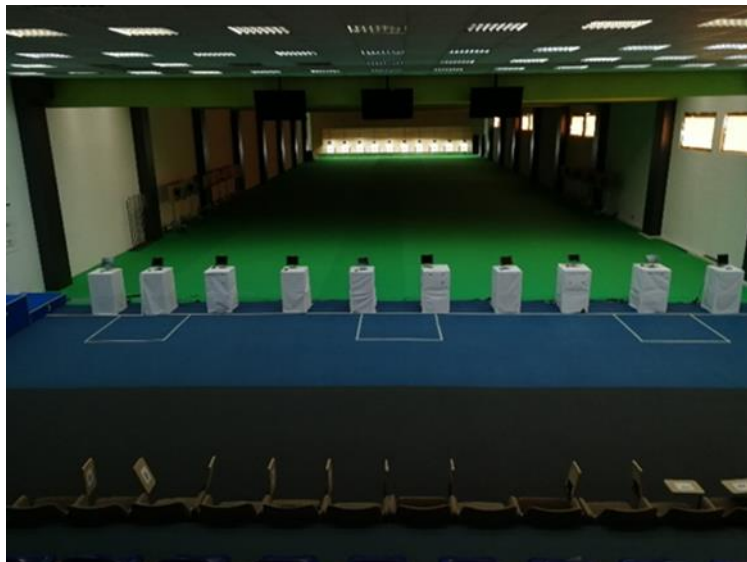
Po projektu želi direktor zgraditi turistično središče, ki bi bilo hkrati središče visoko-standardne rekreacije kot tudi središče vrhunskega športnega udejstvovanja. Kot strelski center je bil zgrajen leta 1999 in je zajemal zunanji del, ki so ga nadgradili z dvorano v letu 2012 in s pokritim streliščem. Ostalo je še nerealizirano, kot je zapisano v viziji podjetja, zgraditev

hotela, casinoja, naselja mobilnih hišk, tenis in golf igrišč ter hipodroma s pripadajočimi urejenimi parkirišči v obsegu 135 hektarjev. Tako po infrastrukturi kot po ponudbi bi naj bil center nekaj posebnega v Evropi in tudi na svetu.

Po navedbah direktorja podjetje v svojih knjigovodskih listinah vodi vrednost investicije po nabavni vrednosti in znaša do sedaj vloženega denarja približno 5 milijonov evrov. Obsega stari in novi del strelišča:

- zunanje strelišče je vredno 3.004.506 evrov in obsega 13.900 m²,
- novi del strelišča je vreden 2.130.580 evrov in obsega 53.048 m². V ta sklop sodijo:
  - glavna dvorana,
  - pokrito strelišče za malo kalibrsko puško (25 m, 50 m, 100 m) in za zračno puško (25 m, 50 m, 100 m),
  - športna trgovina, klubski prostor z gostinsko ponudbo, lokostrelski poligon, paintball arena in večnamenska prireditvena dvorana s pripadajočimi parkirišči.

Novi del Strelskega centra Gaj so začeli graditi leta 2012, končan pa je bil že v naslednjem letu. Hitro po otvoritvi novega dela je v njem že potekalo tudi tekmovanje na svetovnem nivoju.

Slika 7: Glavna dvorana Strelskega centra Gaj (Avtor: Jan Mikložič, 2017)

Razširitev strelskega centra pomeni možnost razvoja vseh strelskih disciplin za vsa orožja, kratkocevna, dolgocevna, zračno orožje, mali in veliki kaliber do 300 m, vključno z dinamičnim streljanjem (trap, skeet, dvojni trap, compac sporting). Na ta način bo lahko Strelski center Gaj v okviru Športno rekreacijsko turističnega centra Gaj pri Pragerskem kandidiral za največja tekmovanja evropskega in svetovnega ranga s predvideno udeležbo tudi do 5.000 udeležencev glede na posamezno vrsto tekmovanja.

Investicija je bila v celoti financirana z lastnim kapitalom. Če izhajamo iz celotne investicije podjetja, je bila do sedaj dokončana samo 6-odstotna vrednost investicije. V prihodnosti si podjetje želi dokončati zastavljen cilj, žal pa brez zunanje finančne pomoči ne bo šlo. Povrnitev stroškov financiranja je ocenjena na dvajset let.

Glede na podatke, ki sem jih zbral z intervjuji in iz predstavitvene mape, sem v raziskovalni nalogi gospodu direktorju predstavil eno izmed možnosti, kako zbrati manjkajoča sredstva. V zaprti finančni konstrukciji, ki jo bom kasneje podrobneje predstavil, predlagam, da bi podjetje investicijo zaključilo tako, da si bi nekaj finančnih sredstev izposodilo na banki, za večinski del bi morali poiskati finančno pomoč pri poslovnih angelih.

Pred predstavitvijo finančne konstrukcije se mi zdi pomembno, da najprej predstavim celotno investicijo glede na predvidene programe in njihove ocenjene vrednosti. Podatke, tako tehnične kot finančne, sem pridobil od direktorja Strelskega centra Gaj. V prihodnosti direktor Igor Rakuša načrtuje:

- SPA & SPORT HOTEL

Hotel bi vseboval 160 sob s pripadajočimi konferenčno-banketnim centrom v hotelu, pokritim in zunanjim bazenom ter teraso, savno, relax in beauty centrom, športno medicino, a-la-carte restavracijo, klubskim barom in kavarno ter s parkiriščem za avtobuse in avtomobile. Neto skupna površina bi znašala 18.744 m², ocenjena vrednost znaša 20.788.540 evrov.

- CASINO

Casino bi obsegal 200 igralnih avtomatov, prostor za zabavne prireditve in kavarno s pripadajočim parkiriščem. Neto skupna površina bi znašala 2.260 m², ocenjena vrednost znaša 5.882.400 evrov.

- VEČNAMENSKA ŠPORTNA DVORANA

Športna dvorana bi obsegala veliko dvorano za različne športe, na primer za rokomet, ter pomožne tehnične prostore s pripadajočim parkiriščem. Neto skupna površina bi znašala 8.300 m², ocenjena vrednost znaša 5.530.840 evrov.

- IGRISČE ZA GOLF IN TURISTIČNO NASELJE MOBILNIH HIŠK

Naselje mobilnih hišk, povezanih z ambientom golfa bi obsegalo neto površine 22.850 m², kjer bi bilo postavljenih 150 luksuznih mobilnih hišk. Sem prištevamo tudi golfsko klubsko hišo in restavracijo s pripadajočimi parkirišči. Golf igrišče se bi razprostiralo na površini 750.000 m² in bi imelo 18 lukenj, skupna ocenjena vrednost bi znašala 27.821.400 evrov.

- HIPODROM

Hipodrom s tribunami in funkcionalnimi prostori ter prostori konjušnice in jahalnega kluba ter zelene površine s pripadajočimi parkirišči bi obsegal 44.000 m², ocenjena vrednost znaša 1.901.880 evrov.

Ves športno rekreacijski center bi povezovala urejena zelena površina, parkirišča in športna igrišča, kot so odbojka na mivki, košarka in tenis igrišča. Ocenjena vrednost znaša 549.280 evrov.

Športno rekreacijske površine ob vodi predstavljajo kopališče in čolnarno ter športna igrišča.

Urediti bi bilo potrebno tudi interno cesto, ki bi naj bila dolga 1,5 km, priključek ceste na magistralno cesto in ureditev parkirišča. Vse to je skupaj ocenjeno na 3.417.760 evrov.

Nakup potrebnih zemljišč bi znašal 11.380.000 evrov.

Skupna vrednost še nedokončane investicije je ocenjena na 77.272.100 evrov.

3.1.2 Izračuni financiranja dolgoročne investicije

Na spletni strani Podjetniškega sklada sem našel tabelo za pomoč pri predstavitvi predračunskih stroškov investicije. Tabelo sem sam nekoliko preuredil mojim potrebam oziroma jo poenostavil. V tabeli 1 predstavljam skupno vrednost zemljišč in objektov v Strelskem centru Gaj, ki so razdeljene v fazo A in B. Faza A je predvidena kot začetna faza, faza B pa je nadaljevalna faza. V fazi A bo direktor investiral v hotel, casino in večnamensko športno dvorano v skupni vrednosti 34.680.083 evrov, v fazi B bo investiral v golf igrišče, turistično naselje in hipodrom v skupni vrednosti 42.592.017 evrov.

Tabela 1: Predračunski stroški investicije (Pripomoček za pripravo poslovnega načrta, 2018).

Predračunski stroški investicije v evrih	Znesek v evrih	Delež v %	Načrt porabe sredstev	
			Faza A	Faza B
1. Zemljišče	11.380.000	14,7%	494.783	10.885.217
2. Poslovni prostor/zgradba/parkirišče	65.892.100	85,3%	34.185.300	31.706.800
STROŠKI INVESTICIJE	77.272.100	100%	34.680.083	42.592.017

3.2 Polstrukturiran intervju z gospodom Dejanom Roljićem

Po vseh analizah podatkov sem se odločil, da bi za pomoč pri raziskovalni nalogi prosil strokovnjaka na tem področju. Preko elektronske pošte sem stopil v kontakt z gospodom Dejanom Roljićem, ki je soustanovitelj in direktor prvega pospeševalnika start-up podjetij v regiji jugovzhodne Evrope. Prijazno se je odzval moji prošnji. Pred intervjujem sem predvidel, da je on prava oseba, ki mi bo znala odgovoriti, kakšne oblike financiranja so možne za investicijo Strelskega centra Gaj.

3.2.1 Moderni načini financiranja

Gospodu Dejanu Roljiću sem najprej predstavil Strelski center Gaj in njegovo vizijo, seveda z dovoljenjem gospoda Igorja Rakuše. Predstavil sem mu svojo hipotezo, da bi lahko Strelski center Gaj financiral investicijo s pomočjo kriptovalut in mu povedal, kako si predstavljam sam potek financiranja s kriptovalutami. Na osnovi podatkov, ki sem jih ugotovil med teoretičnim raziskovanjem (Vse kar morate vedeti ..., 2017), sem predvidel, da bi moral najprej direktor Igor Rakuša ustanoviti svojo kriptovaluto, podobno kot so to naredili pri podjetju Viberate (2018). Poimenoval bi jo lahko na primer »Shootingcoin«. Prodati bi moral toliko »Shootingcoinov«, da bi bila skupna vrednost kriptovalute približno 78 milijonov evrov. Menim, da bi s temi zbranimi sredstvi lahko financiral dolgoročno investicijo. Kasneje bi se lahko kriptovaluta »Shootingcoin« uporabljala tudi kot možno plačilno sredstvo znotraj celotnega kompleksa Strelskega centra Gaj.

Gospod Dejan Roljić mi je v pogovoru razložil, da financiranje s pomočjo kriptovalut ne bo primerno. Ker me je njegov odgovor presenetil, sem želel izvedeti, zakaj tako meni. Pojasnil mi je, da je financiranje s kriptovalutami namenjeno prvovrstnim, novim, zanimivim idejam. Ta projekt žal tega ne izpolnjuje. Gre za nepremičninski projekt, za katerega potrebujemo denar,

ker bo čas vračanja investicije trajal 20 let. Pri kriptovalutah in njihovih naložbah se denar vrne takoj oziroma najkasneje v dveh letih. Gospod Dejan Roljić mi je nato predstavil projekt/idejo podjetja Viberate (2018), za katero je zbral sredstva v pičlih 4 minutah in 42 sekundah v vrednosti 10.714.285 ameriških dolarjev, naložba pa se mu je povrnila v treh tednih. Omenjen projekt je šele v fazi zagona. Gre za agencijo, ki sodeluje z glasbeniki.

Intervju z gospodom Dejanom Roljićem mi je odprl oči, da financiranje s pomočjo kriptovalut za ta nepremičninski projekt ni primerno. Zanimalo me je, katere bi lahko bile primerne oblike financiranja za predstavljeno vizijo Strelskega centra Gaj. V ta namen mi je v nadaljevanju predstavil moderne načine financiranja.

- Tvegani kapital (angleško venture capital), je posebna oblika lastniškega kapitala zasebnikov ali investicijskih podjetij, vložen v mlada, hitro rastoča podjetja ali v posameznike, ki imajo izvirno idejo ali patent.
- Neregulirana sredstva (angleško ICO), s katerimi se zbirajo sredstva za novo kripto valutno podjetje. Začetna podjetja uporabljajo začetno ponudbo kovancev (ICO), da obidejo strog in urejen postopek zbiranja kapitala, ki ga zahtevajo tvegani kapitalisti ali banke.
- Pospeševalnik (angleško accelerator) je sklad oziroma podjetje, ki se ukvarja z investicijami. Imajo dobre povezave do podjetniških mentorjev in dobrih podjetnikov, tudi sami so v podjetništvu prekaljeni in imajo denar, da financirajo mlade ekipe.
- »Crowdfunding« je uporaba majhnih količin kapitala velikega števila posameznikov za financiranje novega poslovnega podviga.

Na osnovi vsega, kar mi je gospod Dejan Roljić povedal, sem ugotovil, da je edini moderen način financiranja investicije, ki pride v poštev, »crowdfunding« ali množično financiranje. Prav zato sem ga prosil, da mi to obliko podrobneje predstavi.

3.2.2 »Crowdfunding«

Gospod Dejan Roljić mi je povedal, da je »crowdfunding« ali množično financiranje način zbiranja sredstev za financiranje projektov in idej. Osebam, ki potrebujejo denar za poslovne projekte, omogoča, da prek spletnih platform zbirajo sredstva večjega števila ljudi. Lahko je tudi način, da ponudba podjetnika pritegne pozornost in pridobi naklonjenost skupnosti. Moč spletne skupnosti lahko podjetju omogoči koristen vpogled v trg in dostop do novih strank. Leta 2015 je bilo ocenjeno, da je bilo preko »crowfundiga« zbranih 34 milijard ameriških dolarjev. Čeprav se podobni načini zbiranja denarja lahko izvajajo tudi preko poštnih naročil, poslovnih dogodkov in drugih metod, se »crowdfunding« nanaša le na zbiranje denarja preko interneta. Ta sodobni model množičnega zbiranja podatkov običajno temelji na treh vrstah akterjev:

- pobudniku projekta, ki predlaga idejo in/ali projekt, ki se financira,
- posamezniku ali skupini, ki podpirajo to idejo,
- moderatorski organizaciji ali »platformi«, ki strankam prinaša skupno idejo.

Povedal mi je, da se »crowdfunding« uporablja za financiranje širokega spektra pridobitnih podjetniških podvigov, kot so umetniški in kreativni projekti, zdravstveni stroški, potovanja, projekti socialnega podjetništva, usmerjeni v skupnost. Pri »crowfoundingu« poznamo dve glavni vrsti financiranja:

- nagrade za množično pridobivanje: podjetniki predstavljajo izdelek ali storitev za začetek poslovnega koncepta, ne da bi pri tem nastal dolg ali bi žrtvovali lastniški kapital ali delnice,
- prestrukturiranje kapitala: podpornik prejme deleže podjetja, običajno v zgodnjih fazah, v zameno za zastavljen denar.

3.2.3 Ciljna skupina in financiranje s pomočjo vlagateljev

Gospod Dejan Roljič je predlagal, da naj si direktor Strelskega centra Gaj izbere družbeno ciljno skupino, kateri bi prodajal svoje storitve. Sam meni, da bi lahko bila ena izmed njegovih ciljnih skupin posamezniki iz bogatejših arabskih držav. Ti bi lahko bili poleti njihovi glavni gostje, saj je podnebje Slovenije v tem času za njih relativno hladno in prijetno. Pozimi bi lahko bili njegova ciljna skupina prebivalci skandinavskih držav, saj so slovenske zime krajše in milejše. Seveda bi bili v katerem koli času dobrodošli ljudje iz vsega sveta, ki jih zanima streljanje ali pa bi si radi le oddahnili od vsakdanja hitrega ritma življenja.

Gospod Dejan Roljič mi je v intervjuju predstavil, kako pomembne so kampanje za iskanje potencialnih vlagateljev. Za kampanje si mora podjetnik vzeti dovolj časa, povprečno trajanje kampanj je od 60 do 90 dni. Gospod Dejan Roljič predvideva, da bi iskanje vlagateljev trajalo približno eno leto. Pri tem bi bilo zelo pomembno oglaševanje, za katerega bi potreboval približno milijon evrov. Vlagatelji bi za vloženi denar dobili delež podjetja. Vse vlagatelje bi predstavljala ena oseba, ki bi se ves čas sporazumevala z direktorjem Strelskega centra Gaj. Vlagatelji bi od podjetja pričakovali poslovne rezultate, med njimi določeno gospodarsko rast. Vrnitev investicije bi morala biti izpeljana najkasneje v dvajsetih letih.

3.3 Polstrukturiran intervju z bančnim svetovalcem za gospodarske družbe

Dvanajstega januarja 2018 sem opravil intervju z bančnim svetovalcem za gospodarske družbe na banki, ki želi ostati anonimen, ker tako narekuje poslovni kodeks banke, kjer je zaposlen.

Bančni svetovalec mi je razložil pogoje banke, da odobri posojilo podjetniku. Ti so:

- izračunani finančni kazalniki (so mere, s katero analitik meri finančno stanje, uspešnost, ceno ipd.),
- plačilna sposobnost,
- pričakovani denarni tok (glavni vir, iz katerega dolžnik banki izposojena finančna sredstva vrača),
- dobičkonosnost podjetja,
- lastna udeležba pri investiciji (podjetnik naj bi bil finančno udeležen pri investiciji od 10 do 30-odstotkov),
- zavarovanje izposojenih finančnih sredstev,
- razmerje med vrednostjo zavarovane nepremičnine in tržno ceno, ki jo bo banka dobila od prodaje, ki mora biti vsaj v razmerju 1 (vrednost posojila) : 1,5 (vrednost zavarovane nepremičnine).

Banka bi dala posojilo z obrestno mero, ki se spreminja. Obrestno mero določa EURIBOR, organizacija, po kateri si skupina izbranih evropskih bank med seboj posoja denar. Obrestna mera velja 6 mesecev. Trenutno je obrestna mera 3-odstotna.

Po intervjuju z bančnim svetovalcem sem prišel do spoznanja, da je posojilo z nižjo obrestno mero mogoče dobiti s pomočjo Slovenskega podjetniškega sklada, ki majhnim in srednjim podjetjem zagotavlja nižjo obrestno mero, nižje stroške zavarovanja in garancijo.

Posojilodajalec odobri posojilojemalcu posojilo v pogodbeno določeni višini za določen čas. Obrestna mera je lahko za ves odplačilni rok konstantna (fiksne obresti); lahko je konstantna od začetka roka do določenega termina in za preostali čas spremenljiva; lahko je spremenljiva

ves čas odplačila. Dogovor o obrestih je odvisen od tega, kako si podjetje in banka razdelita tveganje spremembe obresti v odplačilnem roku. Odplačilo posojila v fiksnem znesku poteka v obliki obročnega ali anuitetnega odplačevanja.

Posojila v fiksnem znesku so primerna za financiranje investicij z določeno ali vsaj predvidljivo porabo kapitala in predvidljivim trajanjem vezave kapitala, to so investicije v nepremičnine. Če je rok odplačila posojila določen na 20 let in je prilagojen predvidenemu trajanju vezave kapitala v investicijskem objektu kot so stavbe, govorimo o časovno skladnem financiranju.

Bančni svetovalec mi je povedal tudi nekaj o zavarovanju posojila. Ko podjetje najema posojilo, s katerim bo financiralo poslovanje ali večjo investicijo, je eno od bistvenih vprašanj, na kateri način ga zavarovati. Na voljo so različne oblike zavarovanja posojila:

- bianco menice,
- zastava vrednostnih papirjev in denarnih sredstev (hranilne vloge, vezani depoziti),
- zastava premičnin (predmeti in oprema večje vrednosti),
- zastava nepremičnin (poslovni in neposlovni gradbeni objekti),
- poroštvo (druge pravne ali fizične osebe),
- cesija terjatev,
- bančna garancija,
- zavarovanje po dogovoru.

V preteklosti so banke odobravale posojila tudi do sto odstotkov vrednosti nepremičnine ali drugega zavarovanja. Kmalu po začetku krize je v Sloveniji prišlo do posojilnega krča in zaostritve pogojev najema posojila. Danes so posojilne vrednosti v povprečju tudi nekaj deset odstotkov nižje od tržne vrednosti zastavljeneja premoženja.

Za dolgoročno financiranje investicij se po navadi zahteva stvarno zavarovanje, kot so nepremičnine, premičnine ali delnice.

3.4 Zaprta finančna konstrukcija

Z znanjem, pridobljenim s pomočjo literature, ter po vseh opravljenih intervjujih, sem prišel do ugotovitve, kako bi lahko direktor Strelskega centra Gaj financiral investicijo. V ta namen sem izdelal zaprto finančno konstrukcijo. Tabela sem pridobil na spletni strani Podjetniškega sklada. Tudi to tabelo sem poenostavil in prilagodil.

Zaprta finančna konstrukcija investicije pomeni, da ima podjetje za investicijo zagotovljene finančne vire. Med finančne vire investicije sodijo lastna sredstva, bančno posojilo in sredstva zbrana na trgu v obliki poslovnih angelov. Zaprta finančna konstrukcija pomeni, da so zagotovljeni viri za celotne upravičene stroške financiranja investicije (Finančni načrt, 2018).

Tabela 2: Financiranje stroškov investicije (Pripomoček za pripravo poslovnega načrta, 2018).

Viri financiranja stroškov investicije v evrih	Znesek v evrih	Delež v %	Načrt zagotavljanja virov	
			Faza A	Faza B
1. Lastna denarna sredstva podjetja	15.454.420	20%	7.000.000	8.454.420

2. Dokapitalizacija	0	0%	0	0
A. SKUPAJ LASTNA SREDSTVA	15.454.420	20%	7.000.000	8.454.420
1. Posojila pri bankah	23.181.630	30%	11.590.815	11.590.815
2. Posojila lastnikov – »crowdfunding«	38.636.050	50%	16.089.268	22.546.782
B. SKUPAJ POSOJILA	61.817.680	80%	27.680.083	34.137.597
C. FINANČNI LEASING	0	0%	0	0
D. SKUPAJ VIRI FINANCIRANJA (A+B+C)	77.272.100	100%	34.680.083	42.592.017

V tabeli 2 sem podrobneje razložil vrste načine financiranja, s katerimi bi priporočal direktorju, kako naj financira investicijo Strelskega centra Gaj.

S pomočjo intervjuvanih strokovnjakov, ki sem jih opravil pri bančnemu svetovalcu in pospeševalniku, sem prišel do naslednjih ugotovitev oziroma dejstev:

- 20-odstotkov celotne investicije mora zagotoviti lastnik podjetja, v fazi A mora zagotoviti 7.000.000 evrov, v fazi B pa 8.454.420 evrov,
- 30-odstotkov celotne investicije bi zagotovila sredstva banka, v obeh fazah mora zagotoviti 11.590.815 evrov,
- 50-odstotkov celotne investicije bi pridobili z načinom »crowdfunding«, v fazi A mora zagotoviti 16.089.268 evrov, v fazi B pa 22.546.782 evrov.

Direktor mora zagotoviti zaprto finančno konstrukcijo, da bo lahko izvedel vizijo Strelskega centra Gaj. Še prej pa bi moral izdelati natančen finančni načrt podjetja in same investicije.

To bosta zahtevala tako banka kot poslovni angeli. Želeli bodo vedeti, kdo je lastnik Strelskega centra Gaj, kako je Strelski center Gaj posloval v preteklosti, kako posluje danes in kakšne ima plane za prihodnost. Vse to bo moral direktor natančno predstaviti v finančnem načrtu.

Finančni načrt predstavlja predvideno oceno delovanja podjetja v prihodnosti. Finančni načrt mora vsebovati:

- predračun denarnih tokov,
- izkaz poslovnega izida,
- bilanco stanja,
- finančne kazalnike in
- ekonomiko podjetja.

Cilj finančnega načrta je ugotoviti finančni potencial investicije in terminski načrt doseganja rezultata.

»Finančni načrt je podlaga za ocenitev investicijske priložnosti in mora predstavljati podjetnikovo najboljše predvidevanje prihodnjega delovanja podjetja – torej najboljšo oceno rezultatov, za katere verjame, da so stvarni in dosegljivi.« (Finančni načrt, 2018).

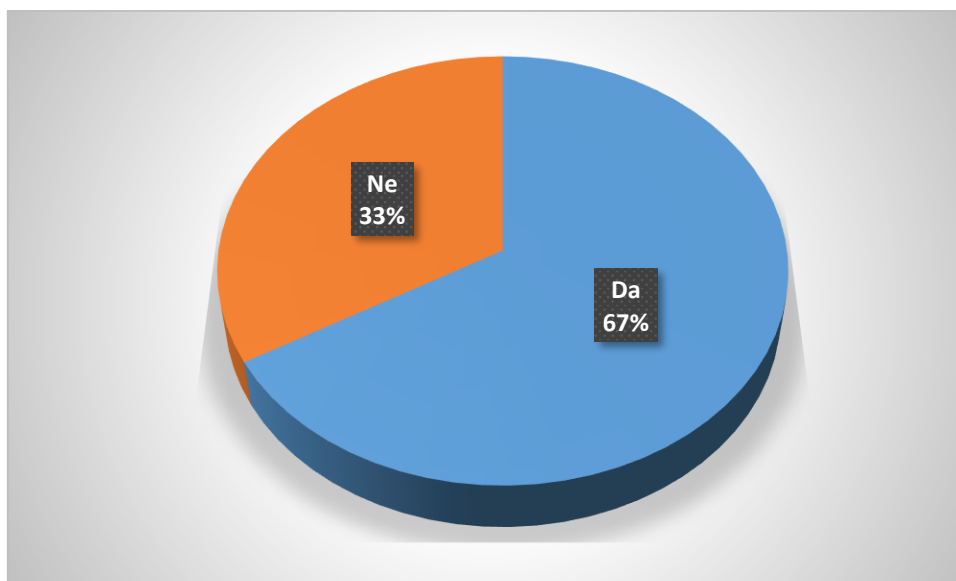
3.5 Analiza in interpretacija ankete

Za konec empiričnega dela sem se odločil, da bom naredil še anketo med svojimi vrstniki, ki živijo na Pragerskem oziroma v njegovi okolici. Želel sem izvedeti, kako poznajo sam Strelski center Gaj, njegovo vizijo, ali imajo nekaj osnovnega znanja ekonomije, ali poznajo kriptovalute ter kako bi oni financirali investicijo Strelskega centra Gaj. Odgovore sem analiziral in rezultate podal v grafih in tabelah.

3.5.1 Analiza odgovorov na vprašanja

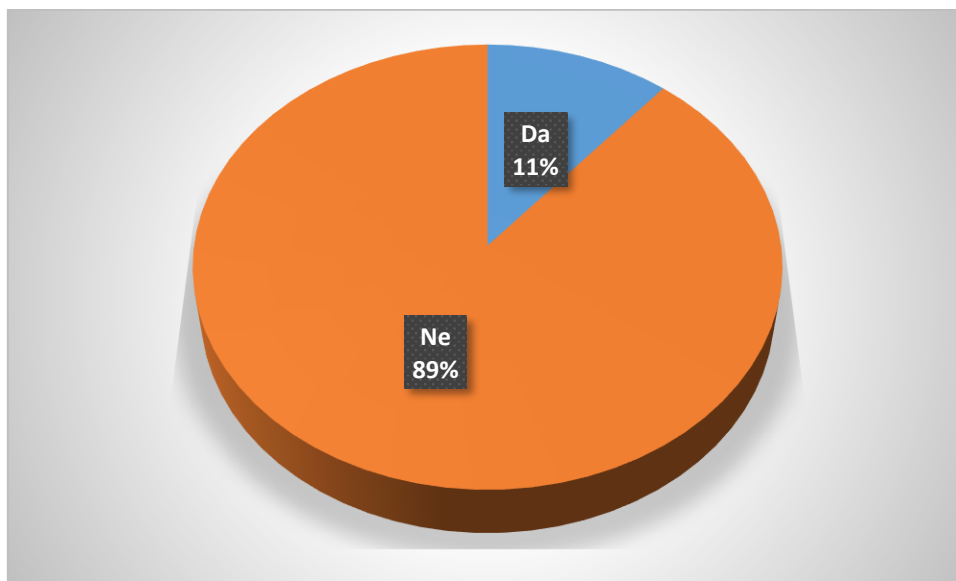
1. Strelski center Gaj

Slika 8: Poznavanje Strelskega centra Gaj

S prvim vprašanjem sem ugotovil, da več kot polovica mojih vrstnikov ve, da je Strelski center Gaj med največjimi na svetu.

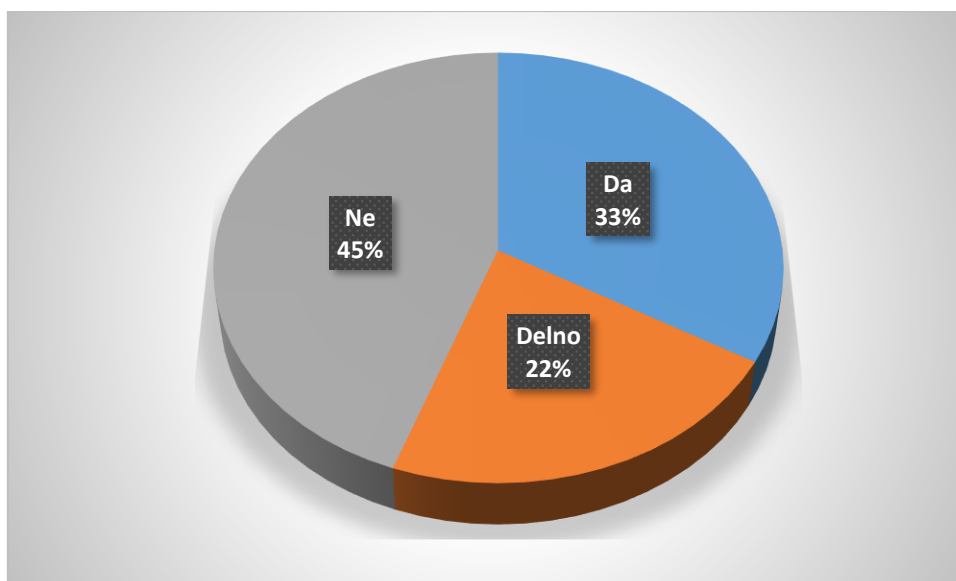
2. Strelske discipline

Slika 9: Poznavanje disciplin, ki potekajo v Strelskem centru Gaj

Z drugim vprašanjem sem izvedel, da skoraj nihče od anketirancev ne pozna vseh disciplin v streljanju, ki potekajo v Strelskem centru Gaj.

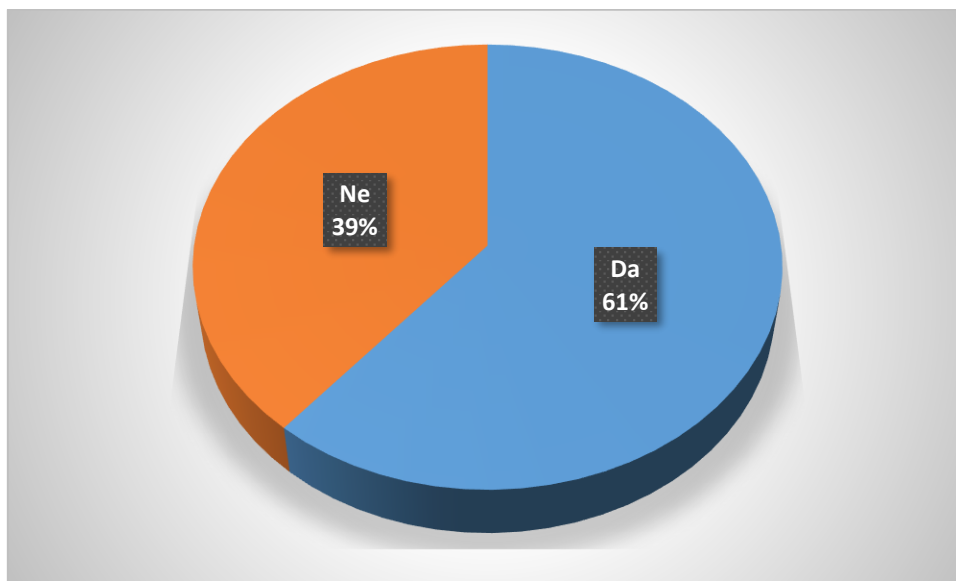
3. Vizija Strelskega centra Gaj

Slika 10: Poznavanje vizije Strelskega centra Gaj

S tretjim vprašanjem sem izvedel, da vizijo Strelskega centra Gaj v celoti pozna malo več kot četrť vprašanih, ne pozna pa je skoraj polovica vprašanih. Malo manj kot četrť vprašanih delno pozna načrtovane objekte.

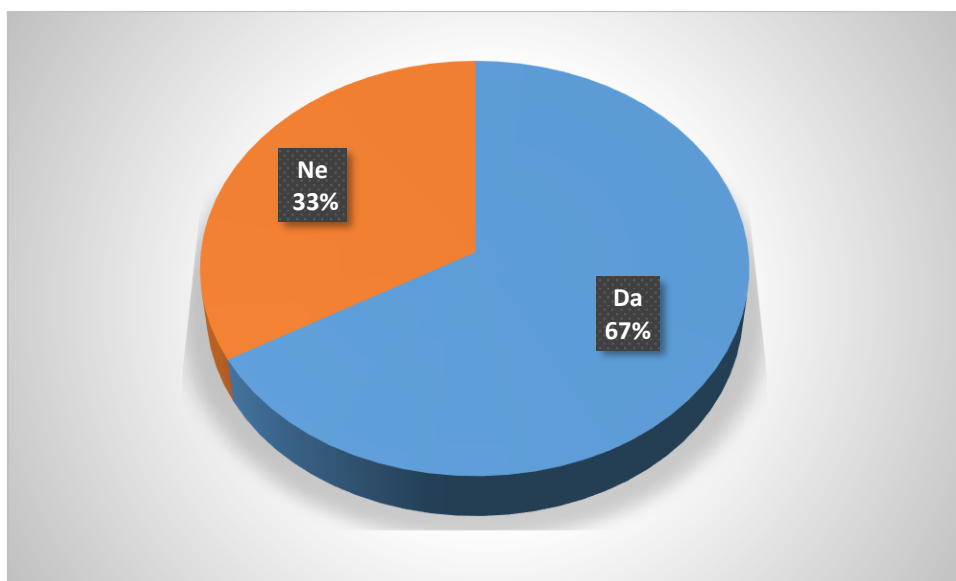
4. Investicija in financiranje

Slika 11: Poznavanje pomena besed investicija in financiranje

Izvedel sem, da celo več kot polovica mojih vrstnikov pozna pomen besed investicija in financiranje.

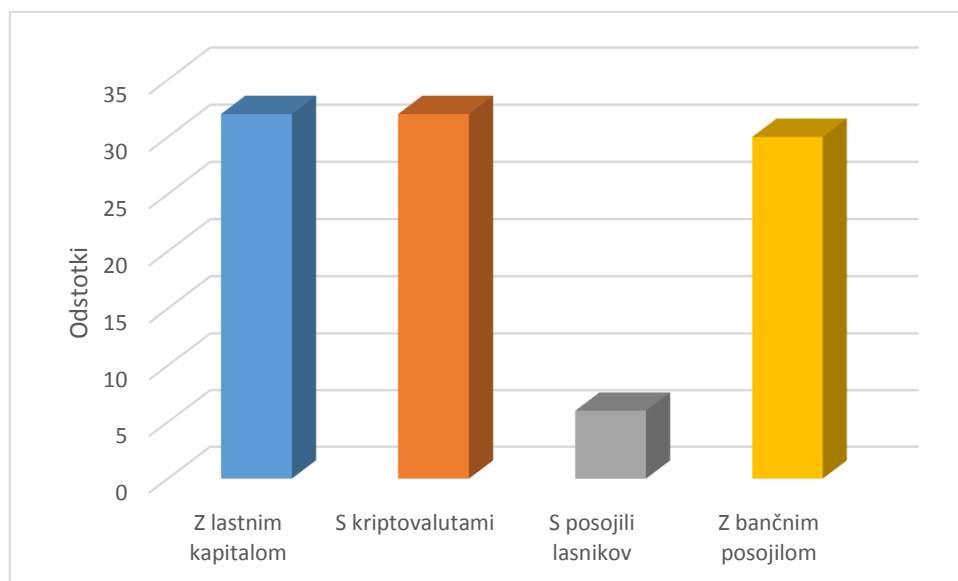
5. Kriptovalute

Slika 12: Poznavanje pomena kriptovalut

S petim vprašanjem sem izvedel, da pozna pomen besede kriptovaluta skoraj tri četrtine mojih vrstnikov. Več jih torej pozna pomen besede kriptovaluta kot besedi investicija in financiranje.

6. Financiranje Strelskega centra Gaj

Slika 13: Izbrani načini financiranja vizije Strelskega centra Gaj

Izvedel sem, da bi se moji vrstniki odločili za financiranje investicije Strelskega centra Gaj z lastnim kapitalom, torej s tradicionalnim načinom financiranja. Skoraj toliko bi jih vizijo financiralo s kriptovalutami, torej z modernim načinom financiranja. Najmanj se jih je odločilo za financiranje investicije Strelskega centra Gaj s posojili lastnikov. Nekoliko manj, kot se jih je odločilo za financiranje investicije z lastnim kapitalom in s kriptovalutami, se jih je odločilo financirati vizijo z bančnim posojilom, ki je prav tako tradicionalni način financiranja.

4 RAZPRAVA

Po vseh opravljenih raziskovalnih aktivnostih sem prišel do številnih novih spoznanj in ugotovitev. S pomočjo ankete, ki sem jo izvedel med svojimi vrstniki, starimi med 13 in 15 let, na Pragerskem in bližnji okolici, moram hipotezo 1 zavrnil, saj moji vrstniki ne poznajo dobro vizije Strelskega centra Gaj. Vizijo Strelskega centra Gaj v celoti pozna namreč le malo več kot četrtnina mojih vrstnikov, kar je bilo krepko pod mojimi pričakovanji. Iz tega lahko sklepam, da mojih vrstnikov ne zanimajo prihodnji načrti Strelskega centra Gaj. To lahko pomeni tudi, da moji vrstniki ne obiskujejo Strelskega centra Gaj, saj če bi ga, bi tam vse izvedeli, saj imajo v Strelskem centru Gaj postavljene informativne table o viziji Strelskega centra.

Hipotezo 2 potrjujem, saj moji vrstniki poznajo pojem kriptovalute. Pojem kriptovalute pozna 67-odstotkov mojih vrstnikov, kar se mi zdi zelo veliko in pomeni, da sledijo pomembnejšim informacijam na področju financ, ki jih verjetno dobijo na socialnih omrežjih in v drugih medijih. Sklepam lahko, da je k prepoznavnosti kriptovalut pripomogla hitra rast kriptovalute, kot je na primer Bitcoin in posledično tudi hitri in veliki zaslužki vlagateljev konec leta 2017. Seveda se mi to zdi zelo dobro, saj nikoli ne veš, kdaj ti pride poznavanje kriptovalut prav.

S kriptovalutami žal ne moremo financirati projekta, kot je Strelski center Gaj, kar pomeni, da moram hipotezo 3 o možnosti financiranja nepremičnin vizije Strelskega centra Gaj s kriptovalutami zavrnil. Financiranje s kriptovalutami ni namenjeno financiranju dolgoročnih investicij, ampak je njihov prvovrstni namen financiranje novih, zanimivih idej. Zato ustanovitev nove kriptovalute »Shootingcoin« ne pride v poštev, ker z njo ne bo možno zbrati potrebnih sredstev za izvedbo financiranja investicije. Čas vračanja investicije za nepremičninski projekt traja 20 let, med tem ko se pri kriptovalutah in njihovih naložbah denar vrne takoj oziroma najkasneje v 2 letih.

Strokovnjaki napovedujejo, da so kriptovalute »milen mehurček, ki bo počasi počil«, kar bi pomenilo, da bi kriptovalute izgubile vrednost in bi veliko ljudi izgubilo ogromno denarja. Zato se priporoča financiranje takšnega projekta, kot je investicija v Strelski center Gaj, z velikim številom vlagateljev z manjšimi prispevki. Takšen način financiranja imenujemo »crowdfunding« ali množično financiranje, ki je veliko manj tvegano in za investicijsko financiranje sprejemljivo. Kot sem že omenil, je smisel »crowdfundinga« ta, da prestavlja način zbiranja sredstev v obliki manjših finančnih prispevkov pri vlagateljih, ki bodo kasneje Strelski center Gaj in njegov kompleks koristili v različnih oblikah storitev, ki jih bo Strelski center Gaj nudil. To pa hkrati za direktorja Strelskega centra Gaj že pomeni, da se namen in uporaba bodoče investicije skozi zbiranja finančnih prispevkov že preverja oziroma »testira«, saj je vlagatelj hkrati že tudi potencialni gost. Do teh zaključkov bi lahko prišel direktor pri kampanji, s katero bi ugotovil, ali so vlagatelji zadovoljni z vizijo podjetja oziroma s kasnejšo storitvijo.

Ne glede na to, kako podjetnik pridobi in vlagatelji vložijo finančna sredstva, vsi od tega pričakujejo korist. Banka želi povrnjena izposojena bančna sredstva skupaj z obrestmi. Pri »crowfundingu« pričakujejo vlagatelji dobiček oziroma koriščenje uslug v drugi obliki, ki jo bo ponujal Strelski center Gaj. Ne nazadnje tudi lastnik pričakuje dobiček.

Pred začetkom pisanja sem si zadal tudi določene cilje, katere sem želel izpolniti oziroma uresničiti.

Prvi izmed teh ciljev je bil, da bi podjetju Interexpo d.d. izdelal finančno konstrukcijo za Strelski center Gaj, kar mi je tudi uspelo. Finančne konstrukcije ne bi izdelal brez finančnih podatkov, ki sem jih pridobil pri direktorju Strelskega centra Gaj. Za pomoč sem se obrnil še na strokovnjaka na tem področju. Z izdelavo finančne konstrukcije sem želel zagotoviti financiranje z modernimi načini, s katerimi bi lahko direktor Strelskega centra Gaj financiral investicijo.

Moj drugi cilj, ki sem si ga zadal pred začetkom pisanja raziskovalne naloge, je bil, da bi naredil anketo med svojimi vrstniki. Izvedel sem, da jih več kot polovica ve, da je na Pragerskem eden od največjih strelskih centrov na svetu, kar se mi zdi premalo glede na to, da je strelski center v našem kraju nekaj edinstvenega. Še manj so moji vrstniki poznali discipline, ki potekajo v Strelnem centru Gaj. Le desetina je poznala vse, ki jih uporabniki lahko izvajajo na strelišču, kar je po mojem mnenju res zelo malo. Iz tega bi lahko sklepal, da skoraj nihče od mojih vrstnikov ne pozna natančnejšega dogajanja v Strelnem centru Gaj. V nadaljnjem raziskovanju sem ugotovil, da večina mojih vrstnikov pozna pomen besed investiranje in financiranje. To me je presenetilo, saj v osnovni šoli nimamo predmeta ekonomija, kjer se bi to lahko naučili. Da poznajo osnovne pojme ekonomije, kot so v tem primeru investiranje in financiranje, se mi zdi zelo dobro, saj se s takimi pojmi lahko srečujemo v življenju. Izvedel sem tudi, da vedo, kaj so kriptovalute oziroma poznajo pomen besede kriptovaluta. Za konec sem še izvedel, s katerim načinom financiranja bi moji vrstniki financirali investicijo Strelnega centra Gaj. Izvedel sem, da se bi večina odločila za financiranje s tradicionalnim načinom financiranja, torej z lastnim kapitalom, za kar se jih je odločilo največ, z bančnim posojilom in s posojili lastnikov. Da se jih je toliko odločilo za financiranje s tradicionalnim načinom pomeni, da ne bi želeli tvegati in bi raje izbrali način, ki je preizkušen. Skoraj toliko kot se jih je odločilo za financiranje z lastnim kapitalom, se jih je tudi za financiranje s kriptovalutami, torej za moderen način financiranja. Ti, ki so se odločili za financiranje z modernimi načini financiranja, so verjetno bolj pripravljeni tvegati, vendar kdo ve, če bi jim v kakšnem projektu, kjer je možno financiranje s kriptovalutami, to tudi uspelo.

5 ZAKLJUČEK

Da bi lahko med številnimi instrumenti financiranja kombinirali tiste, ki so za podjetje najbolj smoterni, moramo poznati alternative financiranja in imeti občutek za skupne in nasprotujoče si cilje morebitnih financiranj in podjetja, ki povprašuje po kapitalu (Glogovšek, 2008).

S svojo raziskovalno nalogo sem ugotovil, da je proces investiranja denarja dejanje, ko se začasno odpovemo delu določenih finančnih sredstev. Cilj investiranja je, da se investicija finančnih sredstev po izteku obdobja povrne skupaj z določenim donosom.

V raziskovalni nalogi sem predstavil Strelski center Gaj. Z opravljeno anketo sem izvedel, da moji vrstniki ne poznajo delovanja Strelskega centra Gaj, kaj šele, da bi poznali tudi vizijo Strelskega centra Gaj. Upam, da bodo prihodnje mlajše generacije veliko bolje seznanjene z delovanjem Strelskega centra Gaj, saj bi lahko strelišče še bolj pripomoglo tudi k boljši turistični prepoznavnosti mojega kraja.

Pri raziskovanju me je najbolj navdušil nov moderen način financiranja investicij »crowdfunding«, ki deluje s pomočjo poslovnih angelov. Poslovne angele poznamo tudi v Sloveniji, kjer delujejo že od leta 2001.

Poslovni angeli, ki so v Sloveniji, imajo manj denarja kot tisti, ki vlagajo na ta način v ZDA. To posledično tudi pomeni, da niso pripravljene financirati tako visokih vsot kot v ZDA, kjer poslovni angeli financirajo tudi po več milijonov evrov. Morda prav iz tega razloga veliko slovenskih podjetnikov odide v ZDA in tam nadaljuje svojo podjetniško pot. Obstaja veliko primerov, ko imajo podjetniki svoja podjetja v Sloveniji in sodelujejo s svojimi poslovnimi partnerji, ki prihajajo iz ZDA. Med njimi je tudi gospod Dejan Roljić.

Naslednja zanimiva stvar, ki sem jo predstavil v raziskovalni nalogi, so kriptovalute, ki so že premikale vse mogoče meje, vendar še vedno niso dosegle svojih osnovnih ciljev. Bitcoin bi kot valuta moral biti merska enota, plačilno sredstvo in stabilen hranilec vrednosti. Pa ni nič od tega. Nihče ničesar ne meri v Bitcoinih, le pri redkih trgovcih lahko plačujemo z njimi in njihova vrednost lahko niha tudi od 20 do 30 odstotkov. Poleg tega se zadnje čase dogaja veliko kibernetičnih ropov in spletnega kriminala, ko računalniški hekerji ukradejo več milijonov evrov iz kriptoborze ter je sledljivost roba takoj zamegljena zaradi visoko razvite telekomunikacijske tehnologije in visokega znanja računalniških hekerjev.

Že sam sem pred raziskovanjem sanjaril, da bi lahko na območju Strelskega centra Gaj zrastel hotel, prestižna restavracija in vodni park. S tem bi se v mojem kraju lahko povečal obisk turistov iz različnih držav, odprla bi se nova delovna mesta, kraj bi se povezoval z drugimi kraji in mesti, v razvoj in v širitev turizma ter prodaje izdelkov bi se vključilo domače prebivalstvo.

To bi pomenilo večjo prepoznavnost kraja in športa v svetu, zadovoljstvo ljudi in posledično seveda več denarja.

Kdo bi vedel, ali se bo investicija kdaj realizirala z mojim predlogom financiranja ...

LITERATURA IN VIRI

- Berk, A., Lončarski, I., Zajc, P., Deželan, S., Kuhelj, K. E., Valentinčič, A. in Groznik, P. (2006). *Poslovne finance*. 3. dopolnjena in popravljena izd. Ljubljana: Ekonomska fakulteta v Ljubljani.
- Factoring. (2018). Na *Podjetniški-portal.si*. Pridobljeno 5. januar 2018
- Financiranje podjetij. (b. d.). Na *Marisol.si*. Pridobljeno 12. november 2017 <http://url.sio.si/35t>
- Financiranje poslovanja. (b. d.). Na *Nkbm.si*. Pridobljeno 14. januar 2018 <http://url.sio.si/38a>
- Finančni načrt. (2018). Na *Podjetniški-portal.si*. Pridobljeno 5. januar 2018 <http://url.sio.si/35v>
- Fran, slovarji Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. (b. d.). *Factoring*. Pridobljeno 5. januar 2018 <http://url.sio.si/35z>
- Glogovšek, J. (2008). *Osnove financiranja gospodarskih družb*. Maribor: Založba Pivec.
- Kriptovaluta. (2017). Na *Wikipedia.org*. Pridobljeno 28. december 2017 <http://url.sio.si/35x>
- Lastniško financiranje. (2018). Na *Podjetniški-portal.si*. Pridobljeno 26. december 2017 <http://url.sio.si/35s>
- Osnove financiranja. (b. d.). Na *Vlagatelj.atvp.si*. Pridobljeno 3. februar 2018 <http://url.sio.si/35w>
- Pripomoček za pripravo poslovnega načrta. (2018). Na *Podjetniški-portal.si*. Pridobljeno 5. januar <http://url.sio.si/3DH>
- Rebernik, M. (2008). *Ekonomika podjetja*. 4. dopolnjena izd. Ljubljana: GV Založba.
- Senjur, M., *Gospodarska rast in razvojna ekonomika*, 1. izd. Ljubljana: Ekonomska fakulteta, 1993.
- Strelski center Gaj. (2017). Na *Shootingrange-gaj.eu*. Pridobljeno 27. decembra 2017 <http://shootingrange-gaj.eu/>
- Stubelj, I., Dolenc P., Laporšek, S., *Poslovne finance s primeri in z rešitvami*, 1. Izd Ljubljana: FinKin, 2016.
- Toplak, J. (2006). *Ekonomika poslovnega sistema*. 2. dopolnjena izd. Celje, Visoka komercialna šola.
- Viberate. (2018). Na *Viberate.io*. Pridobljeno 20. januarja 2018: <https://www.viberate.io/>
- Vse kar morate vedeti o kriptovalutah. (2018). Na *Kriptovalute.si*. Pridobljeno 28. december 2017 <http://url.sio.si/35u>
- Vuk, D. in Knez, M. (2004). *Investicijski management*. 1. dopolnjena izd. Kranj: Založba

Moderna organizacija.

Zaprta finančna konstrukcija. (2015). Na *Aleph-solutio.si*. Pridobljeno 28. december 2017
<http://url.sio.si/35y>

PRILOGE

Anketa

Sem učenec 9. razreda in pripravljam raziskovalno nalogo z naslovom Financiranje vizije Strelskega centra Gaj. Zanima me tvoje poznavanje Strelskega centra Gaj in tvoje osnovno znanje nekaterih pojmov, povezanih z ekonomijo. Prosim te, da odgovoriš na nekaj kratkih vprašanj, saj mi boš tako zelo pomagal-a. Anketa je anonimna. Že vnaprej se ti zahvaljujem za sodelovanje.

1. Ali veš, da je na Pragerskem eden največjih strelskih centrov na svetu? Ustrezno obkroži.

- a) Da
- b) Ne

2. V katerih od naštetih disciplin se lahko tekmuje v Strelskem centru Gaj? Ustrezno obkroži.

- a) Olimpijski in dvojni trap
- b) Skeet
- c) Streljanje z veliko kalibrsko puško (25 m, 50 m, 100 m)
- d) Streljanje z malo kalibrsko puško (25 m, 50 m, 100 m)
- e) Streljanje na premične tarče
- f) Streljanje z zračno puško (25 m, 50 m, 100 m)

3. Ali si vedel-a, da želi Strelski center Gaj zgraditi še hotel, casino, večnamensko športno dvorano, turistično naselje, golf igrišče in hipodrom? Ustrezno obkroži.

- a) Vse to sem vedel-a.
- b) Vedel-a sem za nekaj od teh načrtovanih turističnih kompleksov.
- c) Tega nisem vedel-a.

4. Ali poznaš pomen besed investicija in financiranja? Ustrezno obkroži.

- a) Investiranje je zmanjšanje vrednosti kapitala. Financiranje nam pove vrednost podjetja.
- b) Investiranje je uporaba finančnih sredstev za nakup premoženja. Financiranje je pridobivanje finančnih sredstev iz različnih virov.
- c) Ne vem.

5. Kako si razlagaš pojem kriptovalute? Ustrezno obkroži.

- a) Digitalne denarne valute, udoben in hiter način plačevanja
- b) Denarne valute držav, stabilni hranilci vrednosti
- c) Še nikoli nisem slišal-a za kriptovalute

6. S katerimi načini financiranja bi ti financiral-a investicijo Strelskega centra Gaj? Ustrezno obkroži.

- a) Z lastnim kapitalom
- b) S kriptovalutami
- c) Z bančnim posojilom
- d) Drugo (dopiši): _____